

societat catalana de sociologia
de l'institut d'estudis catalans

associació catalana de sociologia

Núm. 63 desembre 2000
Publicació bimensual

Notícies

Per tenir present, tot i que ja s'ha fet difusió en el seu dia :

Concurs de Joves Sociòlegs

Premi instituït l'any 1996, enguany es convoca per cinquena vegada. Poden prendre part en aquesta convocatòria estudiants de Sociologia, llicenciats universitaris titulats d'ençà del 1997 i llicenciats universitaris en qualsevol disciplina universitària que cursin el doctorat en Sociologia.

Cal presentar un treball inèdit d'investigació, teòric o empíric, en el camp de la Sociologia. La dotació del premi és de tres-centes mil pessetes (300.000 PTA). Es pot concedir un accèssit, i ambdós treballs seran publicats a la *Revista Catalana de Sociologia*. El premi està subjecte a una retenció del 18% en concepte d'IRPF.

El termini d'admissió d'originals, per triplicat, és el **15 de desembre de 2000 a les 13 hores**, a l'Institut d'Estudis Catalans, carrer del Carme, 47, 08001 Barcelona. El lliurament de Premis serà el **24 d'abril de 2001**. Per a més informació podeu dirigir-vos a la secretaria de l'ACS.

1er. Congrés Català de Joves Sociòlegs i Sociòlogues

Aquest congrés pretén assolir tres objectius: Accedir i difondre informació sobre les línies de

SUMARI

Notícies: Concurs Joves Sociòlegs. I Congrés Català de Joves Sociòlegs i Sociòlogues. Es celebrà el Tercer Sopar-Col·loqui. Assemblea Anual de Socis/es.

Visites del Curs: La recerca sociològica a Catalunya (II)

Convocatòries i cursos

Ernest Lluch, savi i home bo

Coordinació: Eulàlia Solé

Secretaria: Montse Camps

Societat Catalana de Sociologia

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Carrer del Carme, 47, 08001 Barcelona

Tels. 93 270 16 20/51

Fax: 93 270 11 80

Correu electrònic: scs@iec.es

Plana web: www.iec.es/scs

recerca que es donen avui a Catalunya, conèixer i valorar la presència de la Sociologia en el mercat de treball i desenvolupar l'associacionisme dins dels estudis de Sociologia.

Compta amb un Comitè d'Honor, un Comitè Organitzador, un Comitè Científic i un Comitè de Coordinació General. Les activitats es desenvoluparan al voltant dels eixos següents:

1. Dues taules rodones amb les temàtiques: *La recerca sociològica a Catalunya avui i perspectives de futur*, i *La Sociologia en el mercat de treball*.
2. Grups de treball a partir de les àrees: *Àmbits fonamentals de la Sociologia, Polítiques Socials i Sociologia Política, Sociologia de l'Educació, Sociologia del Treball i de les Organitzacions, Sociologia del Gènere i Sociologia de la Cultura*.
3. Presentació comunicacions.
4. Exposició de pòsters.
5. Assemblea general on es tractarà l'associacionisme en Sociologia a Catalunya.

Com a altres activitats hi hauran exposicions fotogràfiques, informació d'entitats socials, campanyes reivindicatives i un sopar cloenda amb festa.

La quota d'inscripció inclou l'assistència als actes acadèmics, documentació, cafès a les pauses, certificat d'assistència o de participació amb comunicació o pòster.

Les inscripcions realitzades abans del 24 de novembre eren de 3.000 PTA. A partir d'aquesta data, 4.500 PTA. La forma de pagaments és per transferència bancària al compte indicat a la butlleta d'inscripció. Cal enviar el justificant d'ingrés amb la butlleta per correu a l'IEC, per fax al 93 2701180 o a les bústies del Congrés a les Facultats de la UB o de la UAB.

El preu del Sopar i festa de cloenda és de 1.500 PTA.

La celebració del Congrés tindrà lloc a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat de Barcelona els

dies 15 i 16 de desembre de 2000. Aules de la 115 a la 118.

Per a més informació: IEC, carrer Ma. Aurèlia Capmany, 14, 08001 Barcelona, tel. 93 2701621, fax 93 2701180. Secretaria del Congrés: 93 3248585, de 10 a 14 h. e-mail cjsoc@iec.es. Pàgina Web: www.iec.es/scs.

Es celebrà el Tercer Sopar-Col·loqui de l'ACS

L'acte tingué lloc al Restaurant XALANA, de Barcelona, el propassat dijous 26 d'octubre, i versà sobre la *Sociologia de la Immigració*. El referent fou el número 8 de la Revista Catalana de Sociologia, dedicat a aquesta temàtica. Hi assistiren gairebé cinquanta persones, entre socis, simpatitzants i els experts convidats.

El debat s'estructurà al voltant de dues taules:

Immigració i polítiques d'integració, que comptà com a ponent amb la Sra. Carlota Solé, catedràtica de Sociologia de l'UAB.

Qualitat de vida, salut i immigració, que tingué com a ponent el doctor Xavier de Balanzó, cap del Servei de Cures Intensives de l'Hospital de Mataró.

A la taula sobre *Integració* s'assegueren l'Il·lm. Sr. Ferran Julian, regidor del districte de Sant Andreu de Barcelona; el Sr. Àngel Miret, secretari general d'Immigració de la Generalitat; el Sr. Miquel Narbona, director d'Immigració del CRID de la Diputació de Barcelona; el Sr. Josep Ribera, president del CIDOB; i el Sr. Jordi Sitjà, ex alcalde de Manlleu.

La taula sobre *Medicina* reuní com a convidats l'Exc. Sr. Joaquim Ferrer, senador i ex conseller

de Cultura; el Sr. Jordi Almirall, president de la secció del Maresme de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques; i el Sr. Mohamed Zain, president de la Societat Cultural Islàmica.

Durant el sopar es mantingué un debat al voltant de cadascuna de les taules, encetant-se a les postres i cafè un col·loqui conjunt entre tots els assistents.

Properament es publicarà un *Document de Treball* coordinat per ambdós ponents, la Sra. Carlota Solé i el doctor Xavier de Balanzó, en què es farà un recull de les opinions, experiències i reflexions exposades. Aquesta publicació la rebran tots els socis i sòcies de l'ACS.

Properes activitats

Assemblea Anual de Socis/es

El proper dimarts 19 de desembre es celebrarà l'Assemblea anual de socis de l'ACS. L'acte tindrà lloc a la seu de l'IEC, carrer del Carme, 47, Barcelona, a les 19 h. L'ordre del dia serà el següent:

1. Lectura i aprovació, si s'escau, de l'Acta de la darrera assemblea.
2. Estat de comptes de l'ACS.
3. Informe del President sobre les activitats realitzades i propostes per al proper l'any.
4. Breu informe sobre el 1r Congrés Català de Joves Sociòlegs i Sociòlogues.
5. Presentació de la pàgina WEB.
6. Precs i preguntes.

Hi haurà un petit refrigeri de comiat de l'any i per desitjar bones festes i un feliç nou segle a tots els assistents.

Visites del Curs:

La recerca sociològica a Catalunya (II)

En aquestes mateixes pàgines ja havíem començat a publicar el treball de resum sobre les sessions del curs *La recerca sociològica a Catalunya*, que enguany se celebra en la seva tercera edició. Aquests textos provenen de la primera convocatòria del curs i varen realitzar-se a iniciativa dels mateixos alumnes. Pensem que pot ser útil divulgar el seu contingut més àmpliament a través d'aquestes pàgines. Entenem que, a part de mostrar el treball que es fa al curs, també és bo que es doni a conèixer els centres que han ajudat a fer-lo possible, quant a les recerques i les activitats que estan duent a terme. A continuació s'ofereix el resum de la visita realitzada al CREA, Centre de Recerca d'Educació d'Adults, Campus de la Vall d'Hebron, Edifici Llevant, despatx 12-13, 08035-BARCELONA, Tel: 93 403 50 99. L'entrevista fou realitzada amb Ramon Flecha i Lídia Puigvert, en data 18 de febrer de 1998.

1. Introducció.

CREA és un centre d'investigació de la Universitat de Barcelona dedicat a l'educació de persones adultes. La seva especialitat és l'anàlisi de les desigualtats socials i dels tipus de formació que contribueixen a superar-les.

La seva estructura la formen, per un costat un equip de 32 professionals amb dos perfils diferents: 14 professors/res d'universitat de diversos departaments i 18 professionals que treballen directament en programes formatius per a la superació de les desigualtats socials, dependents de diferents administracions i associacions. Cal dir que el treball investigador de totes aquestes persones no és remunerat pels projectes en què participen, com afegir també que el treball investigador representa la part més important de la cofinanciació del Centre.

Per l'altre costat, hi treballa un nombre variable d'estudiants retribuïts com a becaris, amb fons provinents en la seva major part dels projectes, així com també d'altres institucions investigadores.

L'equip d'investigadors és interdisciplinari, el forma personal de diferents branques de les Ciències Socials (Sociologia, Antropologia, Psicologia Social i Història). És un equip molt cohesionat que té un profund coneixement dels desenvolupaments teòrics de les Ciències Socials i una estreta vinculació amb els grups socials que pateixen desigualtats i exclusió.

2. Objectius.

a) Analitzar els grups socials que resten fora del desenvolupament de la societat de la informació, i dissenyar les orientacions formatives que contribueixin a evitar la seva exclusió.

b) Avaluar els actuals sistemes educatius i altres dinàmiques formatives per a trobar els grups socials que, en aquests processos, no obtenen les capacitats bàsiques per a desenvolupar-se en la societat informacional; al mateix temps, definir les mesures correctores d'aquesta situació.

c) Col·laborar amb membres dels diferents grups ètnics en l'auto-estudi de llurs condicions de vida per a trobar noves sortides de convivència i diàleg amb altres cultures.

d) Diagnosticar les condicions en què els diferents sectors de la població adulta poden desenvolupar noves capacitats que els permetin col·laborar activament en el desenvolupament ple de la seva societat.

e) Facilitar tant el manteniment com la incorporació als llocs de treball generats en l'economia actual, així com el desenvolupament de l'auto-ocupació.

f) Desenvolupar noves teories socials i educatives, així com metodologies d'investigació innovadores en consonància amb la societat informacional i amb les aportacions actuals de les Ciències Socials.

g) Promoure relacions basades en el diàleg igualitari que contribueixin a la unitat d'Europa a través de la pluralitat de les seves veus.

3. Perspectives teòriques

La teoria utilitzada en assolir els objectius es basa en diferents enfocaments teòrics clàssics i contemporanis, tot veient un ampli ventall d'autors que tenen i han tingut una forta influència en la teoria social. Entre els autors més importants hi trobem Habermas, un dels teòrics més influents en la teoria social actual. La seva teoria de la racionalitat comunicativa esdevé una aportació teòrica amb molt de pes en moltes investigacions. També hi ha altres aportacions igualment importants, com la teoria funcionalista de Merton, l'estructuralisme de Bourdieu, la teoria de l'estructuració de Giddens o la teoria marxiana.

4. Metodologia d'investigació.

a) Dialògica: s'empren tècniques quantitatives i qualitatives dintre d'una perspectiva comunicativa que suposa dialogar, en tot el procés, amb els grups socials que estan essent analitzats.

b) Pràctica i transformadora: consisteix en aconseguir que de l'aplicació de les mesures, dissenyades per superar les desigualtats, se'n desprengui un efecte transformador de la realitat social.

c) Excel·lència científica: l'aplicació de mesures es complementa amb un profund contrast amb els últims avenços en les diferents Ciències Socials; així s'evita l'actual obsolescència de les teories i metodologies usades en moltes anàlisis pràctiques.

5. Col·laboracions.

Com a col·laboracions institucionals i personals, cal destacar el treball conjunt amb institucions governamentals i no governamentals de l'Educació de Persones Adultes. Membres fundadors de CREA són també membres fundadors de les principals ONGs d'aquest camp a Espanya: FAEA, FACEPA i AEPA.

Així mateix CREA és cofundador de ERDI (European Research and Development institutes for Adult Education) i membre de ESREA (European Society for Research on Education of Adults).

Col·labora, tant puntualment com de manera estable, amb els principals autors dels temes relacionats amb les desigualtats socials i les metodologies transformadores. Treballa amb entitats de diferents països llatinoamericans, tot contribuint a llurs relacions amb el conjunt d'Europa. En els seus equips d'investigació hi inclouen representants dels grups socials que analitza. En l'actualitat, s'està desenvolupant a CREA un Centre d'Estudis Gitanos. Finalment, cal dir que ha realitzat i està realitzant projectes per als programes Sòcrates, Leonardo, Task Force, TSER i també per a la DGICYT, CIDE, UNESCO i diferents governs.

Carles Gironès i Tixè

Convocatòries, Cursos

Antropologia i qüestions del món contemporani

Organitza: Institut Català d'Antropologia
Urgell, 259, 08036 Barcelona
Tel/Fax 93 3212259
ica@trivium.gh.ub.es

-*Elementos de análisis de organizaciones e instituciones sociales*. Prof. Julio Zino, del 7 al 22 febrer 2001, dimecres i dijous, de 19 a 21 h.

-*L'Anàlisi dels "moviments religiosos carismàtics i extàctics"*. Prof. Jaume Vallverdú, del 23 febrer al 23 març 2001, divendres de 10 a 13 h.

-*Imagen e identidad*. Prof. Cristina Propios, del 28 febrer al 26 març 2001, dilluns i dimecres de 19 a 21 h.

-*Civilización y cultura, campo y ciudad, oriente y occidente*. Profs. Hugo Gaggiotti i Diana Marre, del 6 al 29 març 2001, dimarts i dijous de 19 a 21 h.

-*Etnografía "on line"*. Prof. Joan Mayans, del 3 al 20 abril 2001, dimarts a divendres de 18 a 20h

-*Islam i pràctiques socials al Magrib i a Europa*. Profs. Josep Lluís Mateo, Jordi Moreras i Alberto López, del 23 abril al 9 maig 2001, dilluns a dijous de 18 a 21 h.

-*Amazònia Brasileira: Educació escolar indígena i educació per a la salut*. Profs. Esther Miralles i Cristina Álvarez, del 14 al 28 de maig 2001, dilluns i dimecres de 18 a 21 h.

-*Prácticas urbanas y antropología*. Prof. Nadja Monet, del 17 al 31 maig 2001, dimarts i dijous de 18 a 21 h.

Coordinació: Gemma Orobitg
Lloc en s'impartiran els cursos: CERC, Pati Maning, Montalegre, 7, Barcelona

Crèdits de lliure elecció: Cada 15 hores equivalen a 1 crèdit. Certificat d'assistència i aprofitament

Preu: 8.500 PTA per curs; estudiants 7.500 PTA; socis/es de l'ICA 6.500 PTA.

(La inscripció a tres o més cursos dóna dret a una reducció del 30%)

Relacions internacionals

Organitza: Fundació CIDOB
Elisabets, 12, 08001 Barcelona
Tel. 93 3026495, Fax 93 3022118
Secretaria: R. Sipi rsipi@cidob.org
docencia@cidob.org

Amèrica Llatina

-*Amèrica llatina en el sistema internacional.* Prof. Francesc Bayo, 15, 16, 17, 18 i 19 gener 2001, de 19 a 21 h. Preu: 11.000 PTA

-*Un balanç de les noves democràcies a Amèrica Llatina.* Prof. Salvador Martí, 26, 27 i 28 febrer i 1 març 2001, de 19 a 20,30 h. Preu: 6.600 PTA

-*Espanya, la Unió Europea i Amèrica Llatina.* Prof. Anna Ayuso, 16, 17 i 18 maig 2001, de 19 a 21 h. Preu: 6.600 PTA

-*El desenvolupament en l'àmbit local a Amèrica Llatina.* Prof. Catalina Victory, 28, 29, 30 i 31 maig 2001, de 19 a 21 h. Preu: 8.800 PTA

Total hores: 30. Preu del bloc: 29.700 PTA

Mediterrània món àrab

-*La qüestió de l'Islam i de l'Estat musulmà.* Prof. Miquel Barceló, 22, 23, 24, 25 i 26 gener 2001, de 18 a 21 h. Preu: 16.500 PTA

-*El món àrab en el sistema internacional.* Profs. Elvira Sánchez i Ferran Izquierdo, 29, 30 i 31 gener i 1 i 2 febrer 2001, de 19 a 21 h. Preu: 11.000 PTA

-*Economia i desenvolupament al món àrab.* Prof. Aurèlia Mañé, 19, 20, 21 i 22 febrer 2001, de 19 a 20,30 h. Preu: 6.600 PTA

-*Turquia a les portes de la UE.* Prof. Jordi Tejel, 12, 13, 14 i 15 març 2001, de 19 a 20,30 h. Preu: 6.600 PTA

-*Iran, al 20 anys de la revolució islàmica.* Prof. Zeina Mogarbel, 26, 27, 28 i 29 març 2001, de 19 a 20,30 h. Preu 6.600 PTA

-*La Mediterrània, Espanya i Europa.* Profs. Anna Ayuso i Elvira Sánchez, 28, 29 i 30 de maig 2001, de 19 a 21 h. Preu: 6.600 PTA

Total hores: 49. Preu del bloc: 48.500 PTA

PECO i ex-URSS

-*Rússia-Europa, les percepcions de seguretat russa i la nova PESC.* Prof. Francesc Serra, 5, 6, 7 i 8 març 2001, de 19 a 20,30 h. Preu: 6.600 PTA

-*El procés d'ampliació europea: la visió dels candidats PECO.* Prof. Àlex Muns, 19, 20 i 21 i 22 març 2001, de 19 a 20,30 h. Preu: 6.600 PTA

Total hores: 12. Preu del bloc: 11.800 PTA

Àfrica

-*La gestió de conflictes a Àfrica.* Prof. Tshinpanga Matala, 27, 28, 29 i 30 novembre 2000, de 19 a 20,30 h. Preu: 6.600 PTA

-*Aproximació a l'Àfrica Subsahariana.* Prof. Ferran Iniesta, 22, 23, 24, 25 i 26 gener 2001, de 19 a 21 h. Preu: 11.000 PTA

Total hores: 16. Preu del bloc: 15.800 PTA

Ernest Lluch, savi i home bo

A punt de tancar aquest Butlletí, ens arriba la terrible notícia de l'assassinat de l'Ernest Lluch. Des de l'ACS volem retre-li un record i un homenatge a través de l'escrit del seu amic Raimon Bonal.

ETA mata Lluch

Aquest titular dels diaris del dia 22 de novembre de 2000 ens ha fet bullir la sang de ràbia, d'indignació i d'impotència. L'Associació Catalana de Sociologia no pot quedar en silenci. No per fer unes notes necrològiques convencionals, sinó per fer un homenatge a un home que fou un col·laborador solidari de la nostra entitat. No es tracta ara de recordar el seu important passat socialista, ni la seva tasca intel·lectual a la Universitat de Barcelona, o com a rector de la Universitat Menéndez Pelayo. Ja en parlaran abastament la premsa i la resta de mitjans de comunicació social.

Ernest Lluch fou un economista excepcional que no va tenir cap mena de pudor a l'hora de posar-se al costat de la blasmada Sociologia per part de molts sectors d'economistes de l'Acadèmia i de fora de l'Acadèmia. Mantingué col·laboracions científiques amistoses amb sociòlegs individuals i participà amb les seves sempre interessants aportacions en congressos o trobades de sociòlegs a nivell de l'Estat espanyol.

Tenia carisma. Amb un llenguatge que tothom podia entendre, expressava les seves opinions i anàlisis de la realitat amb un relativisme tan "radical" que ens recordava un dels principis fonamentals de la nostra disciplina: les coses no són tal com semblen. La ciència ha de servir per desemmascarar les aparences tot posant al descobert les estructures socials que expliquen que els fets siguin d'una determinada manera. En aquest sentit, l'Ernest era un mestre a imitar donada la seva valentia i el seu coratge, posant a prova el consell essencial de Max Weber: la

neutralitat valorativa. Mai no va dubtar a dir la veritat de les coses malgrat la constatació que hi havia algú que es podia sentir molest, ostentés el poder que tingués, per les seves anàlisis. Això ho feia evident, tant en tasques investigadores de la seva especialitat, la història econòmica, com en temes aparentment més trivials o quotidians.

Per exemple, molts de nosaltres podem recordar la seva intervenció a la taula rodona convocada pel Col·legi de Doctors i Llicenciats en Ciències Polítiques i Sociologia amb el tema "El Barça més que un club". Bon coneixedor de les interioritats del primer club de futbol de Catalunya, es va expressar amb especial duresa contra les posicions bloquejadores de l'entitat futbolística. Recordo la seva crítica dura i despietada contra Van Gaal que acabava de manifestar-se irònicament i amb menyspreu sobre el president Pujol. I deia Lluch: "Personalment dissenso en molts aspectes del president Pujol, però li mantinc un enorme respecte perquè és el president de la Generalitat de Catalunya. En aquest sentit, Van Gaal no sap en quin país es troba".

Si referim aquest episodi del seu pensament és només per recordar un home, l'Ernest Lluch, que es prenia la llibertat de comunicar les coses tal com són, prescindint de les reaccions que poguessin provocar. Un exemple per als sociòlegs en la seva tasca quotidiana.

Diguem, finalment, que l'assassinat de l'Ernest Lluch posa sobre la taula, seguint precisament la línia del seu pensament, la plena convicció de que aquesta guerra contra ETA és una guerra perduda mentre es mantingui al nivell de la confrontació. Cal canviar el xip i intentar nous camins per assolir l'efectiva i duradora pau, tant a Euskadi com a la resta de l'Estat espanyol. És amb aquesta convicció que, tot i el dol profund que ens afligeix, de cap manera participarem en manifestacions o actes que només facin que abonar la postura de tancament al diàleg. Cal sortir de la kafkiana situació present. Serà aquesta la nostra senyal de dol i de solidaritat davant de la injusta desaparició de l'Ernest Lluch.

Raimon Bonal, sociòleg

Publicacions dels socis

- Qualsevol ressenya de les publicacions, estudis o investigacions dels nostres socis serà ben rebuda i publicada.
- Si desitgeu publicar un article, poseu-vos en contacte amb la Junta o amb la secretaria de l'ACS.
- També exposarem qualsevol informació sobre jornades, congressos, seminaris i cursos d'interès que ens feu arribar.
- Us quedarem agraïts de qualsevol comentari o suggeriment que vulgueu fer-nos.

Fitxa d'inscripció

Nom.....Cognoms.....

DNI..... Adreça.....

Codi Postal..... Localitat.....

Telf. -..... Correu electrònic

Quota Anual 5.000 PTA Estudiants 2.500 PTA (el 1r. any)

Dades per a la domiciliació

Banc o Caixa Codi Signatura:

Agència Codi

Nº. Compte

Data.....

També podeu fer l'ingrés al compte núm. 2100-0963-62-0200027465 de "la Caixa" que té l'Associació Catalana de Sociologia. Per a qualsevol consulta adreceu-vos a:

Tels. 93 270 16 20/51. Correu electrònic scs@iec.es